

Казки про жадібність

Дика свиня

Ходив один чоловік від села до села, від хати до хати. Де його ніч заставала, там і ночував. Одної ночі спав у бідняка, в якого було восьмеро дітей. Рано пробудилися, дивляться, а той чоловік помер. Бідняк вирішив продати останню козу, щоб поховати небіжчика, але жінка порадила чоловікові, щоб шукав у діда, а може, в нього десь знайдуться якісь грошенята. Так і було. Знайшлися гроші та й не малі — дві тисячі п'ятсот корун. Бідняк аж настрашився таких великих грошей та й пішов за порадою до попа. Шп узяв п'ятсот корун за похорон, а за другі гроші порадив біднякові купити вісім поросят і кукурудзи, щоб годувати їх. Так бідний і зробив. Купив десять поросят і такий радий, бо буде і солонина і гроші. Годує свинят та все примовляє:

— Яка в мене добра днина, будуть гроші й солонина. А піп собі сміється та й каже попаді:

— Нам дурний Грицько такого годівника кормить, що солонина буде ого-го!

Та одного дня вийшла кукурудза, нічим годувати свиней, і Грицько пішов до попа. Піп порадив продати двох свиней, і купити кукурудзи. Скоро вийшла і ця кукурудза, і бідняк за порадою попа знову продав двох свиней. Так до кінця року залишився один кабан, великий-величезний і тяжкий-тяжелезний. Грицько хотів уже різати його. Шп думав, як би видурити годівника, і подумав. Опівночі переодягнувся в жебрацьке лахміття, прив'язав із клоччя бороду та прийшов до Грицька. Біля хати запалив свічку, став під вікно та й каже благаючим голосом:

— Грицьку, мене в пеклі чорти мучать. Дай на боже годівника.

Грицько підійшов до вікна, дивиться, а то й справді той чоловік, який помер у його хаті.

Жінка рано встала і почала готуватися до великого свята, якого в їх хаті ще ніколи не було. Бо хіба то не велике свято — бідняк буде різати свиню. А як Грицько розказав про нічного гостя, жінка й діти заплакали. А Грицько думав, як перехитрити бога. Під вечір пішов до кума, купив на віру мале поросятко і поніс до попа. Піп узяв порося, але наказав Грицеві, що коли ще раз появиться той чоловік, треба буде віддавати великого кабана.

— Ото,— каже піп,— брате мій во Христі, страшне діло. Не лише той жебрак буде горіти в пеклі, але й ти, твоя жона і діти. Я кажу, що ліпше тут голодніти, а на тому світі у раю радіти.

Грицько думав ще і так. Дати годівника — будемо голодувати, не дати — вічне пекло. Одному він дивувався: як то попи їдять, п'ють, гроші забирають і не бояться пекла.

Прийшов він додому, взяв повну жменю квасолі і почав розкладати в дві купки.

— Дати, не дати, дати, не дати...

— Не дати! — закричав Грицько, коли поклав останню квасолину.

— Чуєте, діти? Не дати! Так і є. Раз будемо їсти, а на тім світі най нас і луплять.

Коли настав вечір, Грицько і старший син узяли сокири, вийшли на двір і присіли за бадиллям. Настала північ. Чують, а хтось іде. Підійшов ближче і чиркнув сірниками, запалив свічку і — під вікно. Дивиться Грицько — той самий чоловік, тільки борода трохи довша, а на ногах не постолі, а якісь старі черевики.

— Грицьку! Я з того світу. Мене в пеклі чорти мучать, дай кабана на боже.

— Даю,— сказав Грицько і підбіг ближче та замахнувся сокирою. Нечиста сила заверещала:

— Не бий, бо зараз умреш.

Тоді син схопив того за бороду, а борода відірвалася. Той закрутився і дав ногам знати. Гриць із сином — за ним і наздогнали аж на перелазі. А якраз засвітив місяць, і Гриць впізнав, що це за нечиста сила. Довго не думав, відкрив кутець і штовхнув отця духовного до годівника. Піп пробував лякати Гриця богом, пеклом, а Гриць сміється, не відмикає дверей. Та тут почало світати, і піп бачить, що Гриць не жартує.

— Грицьку,— каже він ласкаво,— пусти, люди побачать!

Гриць ніби нічого і не знає та й каже:

— Що за мара, ачей годівник навчився говорити?

— Та відчини. Я твій душпастир. На це почали сходитися сусіди, яких Грицько покликав годівника зарізати.

— Люди добрі,— каже Гриць,— беріть кілля в руки, бо я вночі зловив дику свиню, та й її треба зарізати.

— Ой, браття во Христі, не беріть кілля! Пустіть. Я ваш отець духовний.

Тоді Грицько відкрив дверці, і з кутця на чотирьох виліз піп.

— Еге, сусідоньки добрі, позирайте на святого злодія. Хотів від мене годівника виманити.

Піп побіг городами, щоб його менше людей бачило. Грицько розказав сусідам усе по порядку, потім зарізали годівника. Жінка насмажила свіжатини, і в бідного Грицька була велика гостина, радість у хаті, а піп зник із села. Гриць і його діти більше в церкву не ходили, жили та працювали, і за помершими душечками богу ніколи нічого не давали.